

فصلنامه مطالعات فرهنگی - دفاعی زنان

سال اول، شماره ۳، زمستان ۱۳۸۴

معرفی کتاب:

نقش زنان در جنگ داخلی*

مترجم: مریم ملا نظر

اشاره

نقش سربازان، فرماندهان ارتش، و رهبران دولت در جنگ داخلی آمریکا کاملاً مستند و آشکار شده است. نقش‌هایی که زنان در همان زمان ایفا کردند به تازگی موردنوجه قرار گرفته است. زنان در این مقطع زمانی چه نقش‌هایی را بر عهده داشتند؟ با توجه به ساختار این دوره، زنان، روشنایی خانه و نور دل به شمار می‌آمدند. آنها وظیفه اداره و مدیریت خانه، زایمان و آموزش فرزندان، و در جوامع روستایی نیز کار در مزارع و کشتزارها را بر عهده داشتند: کتابهای آبین معاشرت به ما می‌گوید که یک خانم بدون همراهی و محافظت نمی‌تواند خانه را ترک کند. هنگامی که جنگ آغاز شد جو کلی دنیای زنان تغییر کرد. زنان به منظور سازگاری با وضعیت جدید باید طرز فکر خود را برای بقا تغییر داده و همراه با پدران، همسران، پسران و برادران به یگانهای نظامی می‌پیوستند. شایان ذکر است که در آن دوره زنان حق رای یا امضای قرارداد نداشتند. آنها نسبت به فراخوانی جنگ حساس بودند. اگر چه زنان نمی‌توانستند اسلحه بدست گرفته و بجنگند، اما قادر بودند که کارهای زیادی برای پشتیبانی از آرمان مورد نظر انجام دهند. برای نمونه، آنها به عنوان

*Written Womens roles in the ciril war, by mary lezabetmasey, 2002

پرستار، رختشوی و اتوکش، جاسوس، آذوقه رسان، کارمند کمیسیون بهداشتی و مسیحی، و نویسنده روزنامه ها ایفای نقش کردند.

نویسنده این کتاب هریک از وظایف فوق را به صورت مبسوط به عنوان یک بخش مستقل از کتاب مورد توجه قرار داده که ما خلاصه ای بسیار کوتاه از آن را در این معرفی جهت توجه علاقمندان آورده ایم.

نقش پرستاری

در آوریل ۱۸۶۱ زمانی که جنگ آغاز شد، هیچیک از دو طرف برای رسیدگی به سیل عظیم مجروحان نبرد آماده نبودند. پرستاران آموزش دیده وجود نداشتند. در ژوئن ۱۸۶۱، به دستور لینکلن رئیس جمهور و کامرون وزیر جنگ آمریکا، داروتی دیکس به ریاست پرستاران ارتش منصوب شد. این اقدام در واکنش به پیشنهاد زنانی بود که می خواستند همراه با مردان به جبهه بروند و از مجروحان پرستاری کنند. داروتی دیکس برای پرستاران خود معیارهای بسیار سختی را تعیین نمود. سن بیش از ۳۰ سال، ظاهری بی آلایش، لباس ساده و بادوام (ترجیحاً قهوه ای یا مشکی) بدون بندها و حلقه های شیک یا زیور آلات، برخورداری از ویژگی های اخلاقی مطلوب از جمله این معیارها بود. دوشیزه دیکس پس از مصاحبه شخصی با پرستاران، آنها را به بیمارستان شهر یا بیمارستان سیار در جنگ مامور می کرد. هریک از پرستاران به طور کلی با ۱۲ ساعت کاردست کم از ۴۰ سرباز بیماریا مجروح نگهداری می کرد. آنها مسئولیت پخت غذا و تغذیه سربازان، شستن دست و صورت سربازان، نوشتن نامه برای خانواده هایشان توزیع دارو براساس توصیه جراحان و (در صورت اطمینان جراحان) تعویض پانسمان را بر عهده داشتند. حتی قویترین پرستاران به علت شیفت طولانی و فشار کاری سنگین اغلب بیماری شدند، و برخی از آنها حتی فوت می کردند. نویسنده در کتاب دیگری به نام ۱-کتاب «طرحهای

بیمارستان»نوشته لوییزامی آلکوت یکی از بهترین توصیف‌های زندگی پرستاران به شمار می‌آید. این کتابی تخیلی است که تجارت او را به عنوان یک پرستار در بیمارستانی در واشنگتن در دوره نبرد فردیکسبرگ نقل می‌کند. ۲-کتاب «روزشمار هاناروپس» منبع عالی دیگری در این زمینه است.

وی آورده است؛ بسیاری از پرستاران، خود شغل پرستاری را انتخاب کردند. کلارا بارتون یکی از این پرستاران بود. کلارا بنیانگذار صلیب سرخ آمریکا است و شاید شهرت نام او از این منصب باشد. کلارادار آغاز جنگ در واشنگتن استخدام شد. هنگامی که جنگهای ماساچوست برای عبور از بالتمور مورد حمله قرار گرفتند، کلارا احساس وظیفه کرد که به این نفرات کمک کند، شایان ذکر است که بسیاری از آنها دانش آموزان سابق او بودند. او به گردآوری و توزیع تدارکات در میان این نفرات پرداخت. او از پرستاران دوشیزه دیکس نبود، بنابراین اجازه نداشت که وارد بیمارستان‌ها یا میدان رزم شود، مگر آنکه مجوز ویژه‌ای دریافت می‌کرد. کلارا این مجوز ویژه را از سناتور بسیار متنفذ ماساچوست به نام هنری ویلسون (که هم ایالتی او بود) دریافت نمود. او با واگن‌هایی که مملو از آماد و تدارکات بسیار ضروری جراحان بود وارد میدان نبرد (آنیتا) شد. کلارا زیر آتش قرار گرفت و گلوه‌ای پس از عبور از آستینش به سرباز محافظ او اصابت کرد.

مری تادلینکلن، بانوی بزرگواری، اغلب روزها از بیمارستان‌ها بازدید می‌کرد و شاخه‌های گل و غذاهای خاصی را برای سربازان می‌آورد. همچنین برای سربازان نامه می‌نوشت و نامه‌های دریافتی آنها را می‌خواند. او به سربازی معرفی گردید که پایش قطع شده بود.

گفته می‌شود که کلارادست سرباز را گرفت و به او تسلی داد، وقدرت و شجاعتی غیرعادی از

خودشان نشان داد که ناشی از شخصیت او بود. چه بسادیگر خانم‌های واشنگتن مانند گیدیون ویلز (همسر وزیر نیروی دریایی) اوراهمراهی کرده باشند.

ایالات هم پیمان از سرویس پرستاری رسمی و سازمان یافته‌ای برخوردار نبود. اما پرستاران مشهوری در ائتلافیه وجود دارند. کیت کامینگر و فوئیب یاتس پیمبر از جمله این پرستاران هستند. فوئیب پیمبر به عنوان یک محافظ در بیمارستان چیمبارازو در ریچموند خدمت کرد. او پس از جنگ تجربیات خود را در قالب کتابی با عنوان «دانستن زن جنوبی» ارایه کرد. این کتاب نگرش عمیق به زندگی یک پرستار در ایالات هم پیمان دارد. از دیدگاه بسیاری از زنان در جنوب، در صورت بروز جنگ آنها ناگزیرند که به عنوان پرستار خدمت کنند.

بخش دوم کتاب به نقش جاسوسی زنان از جنگ‌ها اختصاص یافته است، بسیاری از زنان به عنوان جاسوس و پیک در جنگ ایفای نقش می‌کردند. آنها این نقش را خارج از تمایل شدید خود برای انجام کاری در راستای «آرمان مورد نظر» انتخاب نمودند. زنان نمی‌توانستند اسلحه بدست گرفته و بجنگند. بسیاری از آنها در صدد انجام کاری جذاب و مهیج بودند و خدمت به عنوان جاسوس ارزوی آنها را حقق می‌بخشید. به ویژه پیرامون واشنگتن و ریچموند و نزدیک صحنه‌های نبرد فرسته‌های جاسوسی یافت می‌شد. خانم روز اونیل گرینهاو یکی از مشهورترین جاسوسان به شمار می‌آید. او ساکن واشنگتن بود و در دوره ریاست جمهوری بوچانون نفوذ زیادی داشت. بسیاری از دوستان و آشنايان خانم گرینهاو در محافل سیاسی واشنگتن فعالیت می‌کردند. او می‌توانست اطلاعات را گردآوری کرده، به رمز درآورده و از طریق خطوطی به ائتلافیه انتقال دهد. او به خاطر گردآوری طرحهایی که به «نبرد Bull Run» (مانسانس)، در جولای ۱۸۶۱ منجر شد بسیار مشهور است.

خانم گرینهاو بازداشت شد و مدتی رادر زندان (old capitol) سپری کرد و سپس به ریچموند در جنوب فرستاده شد.

زنانی که به عنوان جاسوس خدمت می کردند یا در کار جاسوسی شرکت داشتند به ریسک بزرگی دست می زدند. زنانی که در پادگانهای ارتش بودند در معرض بازرسی دقیق و شک و تردید قرار داشتند، به ویژه در موقع نامتعادل، و بدون اسکورت، و یا زمانی که به طور استثنایی و غیرعادی عمل می کردند. جاسوسان گاهی برای انتقال اطلاعات طرف دیگر کاغذنوشته هایی را در لابالای موهای خود پنهان می کردند. انتظار می رفت که با خانمها به گونه ای مناسب برخورد شود در نتیجه انتقال اطلاعات یا حتی قاچاق کالا از طریق خطوط دشمن بسیار آسان به نظر می رسید. به سربازان دستور داده شد که در جستجوی زنانی باشند که برای ارسال پیام و قاچاق کالاهایی مانند سلاح یا جوهر گنه تلاش می کنند تا از خطوط بگذرند. روزنامه نگاری در آن دوران گزارش داد که «به جای ریخته شدن خون پسران، در زمین بهتر بود که خون از صورت زنان بالامی رفت» زیرا زنان در معرض جستجو بودند. دوخت دامن های حلقه دارشیک آن دوران بسیار ساده بود، که از آنها برای ارسال آماد، سلاح و مهمات و داروهای بسیار ضروری استفاده می شد. مدل موی خانمها در آن زمان بگونه ای بود که پنهان ساختن نامه و نقشه در لابالای آن به سادگی انجام می شد. انتخاب شغل جاسوسی یا پیک ممکن بود به قیمت از دست دادن دوستان، اعتبار و آینده اش تمام شود.

بخش سوم کتاب به نقش تدارکاتچی زنان اختصاص دارد؛ ایفای نقش تدارک چی یا دختران هنگ، شیوه قابل قبولی برای خدمت زنان در ارتش بود. این گروه در آغاز جنگ تشکیل یافتند. اکثر زنان تدارکاتچی همسران و یا خویشاوندان (مرد) خود را همراهی می کردند تا در صورت مجروح شدن به عنوان پرستار در خدمت آنها باشند و یا

فعالیتهای آنها را زیرنظر بگیرند. زنان تدارک‌چی لباس نظامی بر تن می‌کردند. آنها ژاکت و شلوار نظامی همراه با دامن بلند می‌پوشیدند. بسیاری از این افراد شمشیر یا اسلحه کمری همراه داشتند. آنها در اردوگاه‌بسیار پر کار بودند زیرا مسئولیت پختن غذا برای قوای نظامی، پرستاری از بیماران و مجروهان را بر عهده داشتند و هنگام نبرد یا حمل آب و دارو برای زخمی‌ها، هنگ را همراهی می‌کردند. گاهی اوقات آنها با برافراشتن پرچم و به هیجان درآوردن نفرات نظامی نیروی تازه‌ای به قوا می‌بخشیدند. دو تن از مشهورترین زنان تدارک‌چی ماری‌تیپ (که در پیزبرگ مدفون است) و آنی ایتربیج از اهالی میشیگان هستند. چون این خانمها از فضائل اخلاقی برخوردار بودند، نزد مردان احترام ویژه‌ای داشتند.

نقش کارمند کمیسیون بهداشتی و مسیحی / بخش چهارم کتاب را شامل می‌شود؛ کمیسیون بهداشت آمریکا در ژوئن ۱۸۶۱ تاسیس شد. اعضای «انجمان امداد مرکزی زنان» در نیویورک بیشترین تاثیر را در راه اندازی این سازمان داشتند. نه تنها پرستاران، بلکه کارکنان و عوامل رزمی در هریک ازدهکده‌ها و شهرهای کوچک در شمار اعضای کمیسیون بهداشتی آمریکا بودند. نیازهای سربازان و بیمارستان‌ها گردآوری و در میان سربازان توزیع می‌شد. کمیسیون بهداشتی و مسیحی مسئول گردآوری و توزیع این اقلام بودند. انبارهای مرکزی در شهرهای بزرگ شمال‌مانند شیکاگو، فیلادلفیا، پیتسبرگ، لویزویل و واشینگتن وجود داشت که در آن آماد گردآوری شده ذخیره، طبقه‌بندی و توزیع می‌شد. زنان مسئولیت داشتند که بسیاری از پیراهن‌های معمولی، پیراهن‌های بیمارستانی، روان‌دازهای باندهای ویژه زخم را آماده کرده و به این انبارها به فرستند. زنان ستادهایی داشتند که در آن اقلام دریافتی و توزیع شده را ثبت می‌کردند. بعلاوه آنها همچنین بوسیله نامه‌نگاری از اهداکنندگان تقدیر و تشکر می‌کردند و در خواست آماد اضافی را نیز مطرح می‌ساختند.

در سال ۱۸۶۳، برای تامین بودجه فعالیتهای امداد پول مورد نیاز بود و در این راستا نمایشگاههای بهداشتی در شهرهای بزرگ برپا گردید. نخستین نمایشگاه در لوئن ویل ماساچوست برگزار شد. شیکاگو، نیویورک، فیلادلفیا، سنت لوئیس، کلیولند و پیتسبرگ در مرحله بعدی برپایی نمایشگاه قرار داشتند. این نمایشگاهها از سوی کمیته‌های زنان طرح ریزی و مدیریت می‌شد. لازم بود که مردان قراردادهای ضروری را امضاء کنند، و این امر منبع عظیمی از عجز و محرومیت برای آشتون لیورمور، یکی از کارکنان کمیسیون بهداشتی، محسوب می‌شد. نمایشگاه بهداشتی پیتسبرگ در ژوئن ۱۸۶۴ نزدیک به ۳۴۴۰۰۰ دلار جذب کرد، که این مبلغ بیشترین سرانه هر نمایشگاه بود.

زنان حتی برای توزیع اقلام گردآوری شده باید با اجازه عبور نظامی مناسب و همراهی اسکورت مرد در میدان نبرد حضور می‌یافتدند. زنان انتظار داشتند که به عنوان بانوان بزرگوار و شایسته با آنها رفتار شود. کادر کمیسیون بهداشتی و مسیحی بلا فاصله پس از نبرد وارد میدان رزم شده و راه اندازی بیمارستان و آشپزخانه، تامین و تضمین انتقال مجروحان به بیمارستانهای عمومی و حمایت از سربازان مجرروح و در حال مرگ را بر عهده می‌گرفتند. تلاش خستگی ناپذیر خانمها که در کتاب حاضر نقل شده در کتاب دیگری به نام «نقش زنان در جنگ» که پس از جنگ به رشته تحریر در آمد بسیار مورد ستایش و تحسین قرار گرفته است. موفقیت این کمیسیونها به طور مستقیم به سازمان و تلاش‌های زنان در سراسر منطقه شمال نسبت داده می‌شود.

بخش آخر کتاب به سایر نقشهای زنان در جنگ اختصاص یافته؛ زنان نقشهای گوناگون دیگری را نیز در جنگ ایفا کردند مثل روزنامه نگارانی مانند جین گری سوئیسلم از اهالی پیتسبرگ در خدمت تربیيون نیویورک و دیگر روزنامه‌ها

بودند. برخی از زنان در زرادخانه‌های مختلف (مانند زرادخانه الگی در پیتسبرگ) فعالیت می‌کردند، آنها مهتمات واونیفورم مورد نیاز برای جبهه را فراهم می‌ساختند. آیا می‌توان زنانی را به عنوان نویسنده‌گان سیاسی فراموش کرد که مانند آنا ایلا کارول رساله‌هایش برای حمایت و دفاع از جنگ مورد استفاده قرار می‌گرفت؟ آیا می‌توان زنانی را به فراموشی سپرده‌که پس از بیوه شدن ناگزیر بودند برای امرار معاش به عنوان معلم یا صندوقدار مشغول به کار شوند؟ در مورد زنان پناهنه منطقه جنوب چطور، آنها که خانه‌های خود را ترک کرده و مجبور به گریختن از ارتش متجاوز بودند.

این نقشه‌ها تنها برخی از نقشهایی است که زنان در جنگ داخلی ایفا کردند که در این کتاب به آنها پرداخته شده که این دوره نقطه عطفی برای زنان تمامی طبقات و نژادهای مختلف بود. با استناد به این کتاب «نقش زنان در جنگ داخلی» آنها «از اوضاع و شرایط موجود خود جهش کردند». آنها با مسئولیتها و نقشهای جدیدی رو برو شدند که از فرصت استفاده کرده و ارتقا یافتند. بنابراین رشد و شکوفایی جنبش زنان در این مقطع تاریخی و خارج از آن امری تصادفی نیست.